Інше

Коломієць Михайло Вікторович

студент

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВЗАЄМОДІЇ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Анотація. *В статті проведено дослідження проблем правового регулювання взаємодії Служби безпеки України та Національної гвардії України в умовах надзвичайних ситуацій*

Ключові слова: *взаємодія правоохоронних органів, Національна гвардія України, Служба безпеки України.*

Удосконалення взаємодії правоохоронних органів, спеціально створених для боротьби зі злочинністю в рамках виконання основних обов'язків, сьогодні проводиться в різних напрямках. Особливо актуальна проблема взаємодії правоохоронних органів у ході надзвичайних ситуацій.

Адміністративно-правове регулювання взаємодії Служби безпеки України з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та державними установами, що залежить головним чином від характеру завдань та функцій держави щодо забезпечення безпеки держави, система органів, що її забезпечують, їх повноваження, форми та методи професійної діяльності, а також ряд інших факторів, у тому числі наявність прогалин у нормативно-правових актах, що регулюють взаємодію Служби безпеки України з Національною гвардією України у надзвичайних ситуаціях.

В Україні наукові дослідження, присвячені питанням удосконалення правового регулювання взаємодії СБУ та НГУ в умовах надзвичайних

ситуацій соціального характеру, практично не проводились, деякі аспекти цієї діяльності розглядалися в декількох дисертаційних роботах.

Метою є теоретичне дослідження проблем правового регулювання взаємодії СБУ та Національної гвардії України в умовах надзвичайних ситуацій.

У роботі А. В. Жбанчик «Організаційно-правові засади взаємодії міліції та Національної гвардії України у сфері охорони громадського порядку» розкриває сутність і сучасний стан взаємодії міліції та НГУ у сфері охорони громадського порядку, а також роль і місце комплексного використання сил та засобів у ній; надає класифікацію форм і методів взаємодії міліції та НГУ у сфері охорони громадського порядку та їх характеристику; визначає особливості взаємодії міліції та НГУ в умовах ускладнення оперативної обстановки та ін. [2].

Так, Д. О. Савочкіна у праці «Адміністративно-правове забезпечення діяльності Національної гвардії України» з'ясовує роль і місце НГУ в системі органів охорони правопорядку, визначає їх завдання, функції, принципи, а також форми та методи діяльності; детально характеризує напрями взаємодії НГУ з правоохоронними органами та військовими формуванням, зокрема при ускладненні оперативної обстановки; досліджує організацію діяльності військових формувань з правоохоронними функціями країн-учасниць СНД з метою вивчення можливості запозичення позитивного досвіду в цій сфері [1].

Проте в даних роботах не окреслювалось коло питань стосовно правового регулювання взаємодії СБУ та НГУ у надзвичайних ситуаціях.

На думку Ю.С. Назара, взаємодія можлива й без правового регулювання, тому останнє не є її обов'язковою ознакою, але наявність нормативно-правової бази сприятиме підвищенню дієвості такого процесу [4, с. 16].

Розвиток організаційної основи взаємодії підрозділів НГУ та підрозділів СБУ під час реагування на надзвичайні ситуації полягає насамперед у створенні міжвідомчих органів оперативного управління на основі ситуаційних центрів із відповідним технічним та прикладним програмним забезпеченням на основі підтримки прийняття рішень.

Доцільним є також використання методологічних положень теорії взаємодії організаційних систем, які дають можливість позбутися зайвих організаційних зв'язків та покращити якість управління [3, с. 110-115].

Підходи до створення міжвідомчого органу управління у формі ситуаційного центру та застосування теорії взаємодії організаційних систем при плануванні організації взаємодії СБУ та НГУ у надзвичайних ситуаціях мають бути затверджені шляхом прийняття відповідних міжагентські правил.

Удосконалення тактичних принципів взаємодії між СБУ та НГУ у відповідь на надзвичайні ситуації - це відпрацювання тактики спільних дій при виконанні бойових завдань.

Підсумовуючи зазначимо, що удосконалення тактичних засад взаємодії підрозділів СБУ та НГУ під час реагування на надзвичайні ситуації полягає у відпрацюванні тактики сумісних дій при виконанні службово-бойових завдань. Рівень тактичної підготовки залежить від знань, навичок та вмінь, якими оволодіє особовий склад підрозділів СБУ та НГУ. Тому необхідним є розроблення нормативно-правової бази для проведення постійно діючих сумісних теоретичних і практичних навчань на базі навчальних частин і закладів як СБУ, так і НГУ.

Також потребує створення відповідно нормативного акту про взаємодію правоохороних органів у надзвичайних ситуаціях. Створення такого акта з підтримкою на державному рівні шляхом деталізації повноважень суб'єктів публічної адміністрації та НПУ, послідовності дій під час виконання спільних і окремих службових завдань, урегулювання

питання повноцінної структури адміністрування щодо координації, взаємодії й організації злагодженої роботи допоможе вирішити проблеми взаємодії НПУ із суб'єктами публічної адміністрації в зоні проведення АТО й наблизить Україну до можливості належним чином протистояти тероризму на її території.

Література

1. Жбанчик А. В. Організаційно-правові засади взаємодії міліції та Національної гвардії України у сфері охорони громадського порядку : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. А. В. Жбанчик ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ . Дніпропетровськ, 2015. 20 с.
2. Савочкіна Д. О. Адміністративно-правове забезпечення діяльності національної гвардії України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Д. О. Савочкіна ; Львів. ун-т бізнесу та права. Львів, 2015. 20 с.
3. Обґрунтування механізмів взаємодії та порядку сумісних дій органів державної влади, місцевого самоврядування з силами охорони правопорядку в умовах виникнення кризових ситуацій (шифр «Соціум») : звіт НДР (заключ.) 27.11.2012 р. Академія ВВ МВС України ; кер. Кириченко І. О. ; викон. Бєлай С. В. [та ін.]. Х. , 2012. 224 с.
4. Назар Ю.С. Взаємодія органів внутрішніх справ із місцевими органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування у профілактиці адміністративних правопорушень : монографія. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 160 с.